

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2018-05-11
Stockholm

Mål nr
P 2741-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-03-01 i mål nr P 3609-16, se bilaga A

PARTER

Klagande T.A.

Motpart

1. Kommunstyrelsens jävsutskott i Uddevalla kommun
2. Samhällsbyggnadsnämnden i Uddevalla kommun

SAKEN

Tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av skolmoduler på fastigheten XX i Uddevalla kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1394178

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

BAKGRUND

Kommunstyrelsens jävsutskott i Uddevalla kommun beslutade den 29 april 2016 att bevilja tidsbegränsat bygglov till och med den 5 april 2026 för skolmoduler på fastigheten XX i Uddevalla kommun (Bokenäs skola). T.A. äger fastigheten XY och bedriver näringsverksamhet på denna. XY nås via en väg som är belägen vid Bokenäs skolas parkering. T.A. överklagade jävsutskottets beslut till länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen, vilka avslog respektive överklagande.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T.A. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva beslutet om tidsbegränsat bygglov.

Samhällsbyggnadsnämnden i Uddevalla kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T.A. har utöver vad han framfört tidigare uppgett i huvudsak följande:

Det är en betydande olägenhet att inte kunna komma fram till sin fastighet. Om det tidsbegränsade bygglovet inte upphävs kommer hans infartsväg tidvis att vara blockerad och han kan bli tvungen att avveckla företagen och sälja fastigheten. De redan befintliga problemen med parkering och bussar kommer att tillta när ytterligare 20 elever ska inhysas i den nya skolbyggnaden. Det finns inte parkeringsplatser i den omfattning som krävs. Parkeringspolicyn som nämnden hänvisar till har funnits sedan tidigare och den har inte fungerat. Nämnden bryr sig inte om trafiksituationen på skolan och den parkering som finns idag följer inte det tidsbegränsade bygglovet.

Nämndens påstående om att skolan inte upplever några problem med tillgången till parkeringsplatser och framkomlighet på infartsvägen stämmer inte. Skolans rektor har

vid ett flertal tillfällen fått agera för att få bort bilar som parkerat på fel plats. Skolan har även skrivit en parkeringspolicy i vilken besökare ombeds att parkera på bygdegårdens parkering om skolans parkering är full.

Det stämmer att ingen bil var parkerad på infartsvägen vid skolavslutningen 2017. Det var dock första gången på 18 år, den tid han ägt fastigheten, som vägen var fri. Det krävdes dock att hans överklagande av det tidsbegränsade bygglovets tagits upp i Mark- och miljööverdomstolen och att personal från skolan anvisade parkeringsplatser.

Nämnden har utöver vad den framfört tidigare uppgett i huvudsak följande:

Det tidsbegränsade bygglovets innebär en tillfällig och marginell ökning av antalet elever med cirka 20 elever. Ökningen av elevantalet har inte inneburit att antalet bussar som ankommer till skolan har förändrats eller att antalet personbilar som åker till och från skolan har ökat mer än marginellt. Åtgärder har vidtagits för att få en tillfredsställande trafik- och parkeringslösning.

Vägens bredd varierar mellan cirka fyra och fem meter. Det är inte tillåtet att parkera inom det aktuella vägavsnittet. Bussarna använder denna del av vägen som tillfartsväg till busslingen. Om flera bussar anländer samtidigt kan de behöva stanna en kort stund på vägavsnittet för att vänta på ledig plats på busslingen. Vägens bredd tillåter dock andra fordon att köra förbi vid dessa tillfällen.

De flesta elever reser till och från skolan med buss. Elever på fritidshemmet reser till och från skolan under olika tider beroende på föräldrarnas arbetstider. Bussarna anländer till skolan i två intervaller på morgonen och i fem intervaller på eftermiddagen, med undantag för fredagar då de tre sista intervallerna utgår. Det finns ingen busstrafik mellan cirka klockan 08:30 och 13:30. Merparten av bussarna stannar kort tid vid skolan. De bussar som har längst tidsintervaller stannar vid busslingen i cirka 20 minuter.

Skolan upplever inte några problem med tillgången till parkeringsplatser och befintlig parkeringspolicy följs. Parkeringsplatserna är tillräckliga för befintligt behov och det

finns därutöver möjlighet att parkera vid den närliggande bygdegården. Vid tillfällen som t.ex. skolavslutning finns det även möjlighet att parkera vid den närliggande kyrkan. Skolan vidtar aktiva åtgärder för att säkerställa att parkering sker på anvisade platser. Ett exempel på detta är skolavslutningen 2017 då ingen parkering skedde på vägavsnittet. I samband med skolavslutningen hade information lämnats till vårdnadshavarna med uppmaning att begränsa bilåkande och parkera på anvisade platser. Skolpersonal fanns på plats för att säkerställa att parkering skedde på anvisade platser och koner sattes upp på vägavsnittet så att parkering inte skedde där.

Skolan har inte uppmärksammat några situationer då fordon inte kunnat komma fram till T.A.'s fastighet och han har inte visat på vilket sätt infartsvägen blockeras. De enstaka tillfällen då bussarna står och väntar på att få köra in i bussfickan kan inte anses medföra en sådan betydande olägenhet som T.A. gör gällande.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

I sitt överklagande har T.A. främst inriktat sina invändningar mot rådande trafik- och parkeringssituation vid skolan och den försämring av situationen som ökningen av elevantalet skulle medföra för honom.

Av 2 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, framgår bl.a. att lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte får ske så att den avsedda användningen kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. Det ska vara frågan om väsentliga olägenheter för att dessa ska anses som betydande i PBL:s mening. Av praxis framgår att regeln ska tillämpas restriktivt.

Mot bakgrund av utredningen i målet anser Mark- och miljööverdomstolen inte att de omständigheter som T.A. har anfört är av den karaktären att de utgör betydande olägenheter i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL. Det har inte heller i övrigt framkommit några omständigheter som skulle kunna medföra att det tidsbegränsade bygglovets inte kan beviljas. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Malin Wik och Ulf Wickström, referent, samt tekniska rådet Mats Kager.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Nathalie Sylvander.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-03-01
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr P 3609-16

KLAGANDE

T.A.

MOTPART

1. Kommunstyrelsens jävsutskott i Uddevalla kommun
2. Uddevalla kommun, Samhällsbyggnad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 6 september 2016 i ärende nr 403-22781-2016 E, se bilaga 1

SAKEN

Tidsbegränsat bygglov för nybyggnad av skolmoduler på fastigheten XX i Uddevalla kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 343527

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

YRKANDEN M.M.

T.A. har yrkat att det tidsbegränsade bygglovet upphävs och som grund för yrkandet anfört i huvudsak följande.

Länsstyrelsen anser att han ska ha begränsad tillgång till sin fastighet de närmaste 10 åren. Det går inte alltid att komma fram till fastigheten idag på grund av kommunens verksamhet då parkerade bussar och bilar stoppar lastbilar och bilar som ska till och från hans fastighet. Kommunen har inte visat någon som helst vilja att försöka lösa situationen trots att han har överlämnat förslag om ny vägsträckning och de är heller inte beredda att ta de kostnader som uppkommer när transporterna står still. Det finns därför inga förutsättningar för att tillstyrka tillfälligt eller permanent bygglov innan vägfrågan är löst.

Enligt plan- och bygglagen får provisoriska eller permanenta bygglov som antas medföra begränsning av rättigheter inte beviljas. Kommunen begränsar redan i dag hans rättigheter i och med att de med sin verksamhet blockerar vägservitutet. Kommunens förslag på parkeringsåtgärder är inte nya som de vill göra gällande utan har funnits sedan tidigare och inte fungerat.

Kommunen har inte visat att det rör sig om ett provisoriskt bygglov då det saknas rivningsplan.

Uddevalla kommun, Samhällsbyggnad, har i bemötande anfört i huvudsak följande. Då samtliga förutsättningar i plan- och bygglagen (2010:900), PBL, 9 kap. 30-32 a §§ inte är uppfyllda kan enligt 9 kap 33 § samma lag ett tidsbegränsat bygglov medges då sökanden ansöker om ett sådant och då åtgärden som söks avses att pågå under en begränsad tid. Åtgärden i det aktuella fallet strider inte mot några områdesbestämmelser men skulle kunna bedömas strida mot utformningskraven i 2 kap. 6 § första stycket 6 i PBL, varför ett permanent bygglov inte kan beviljas.

Förutsättningarna för ett tillfälligt bygglov är därmed uppfyllda till den delen. Vidare krävs att den nu sökta åtgärden avser ett behov som är tillfälligt. I det nu aktuella fallet är det en provisorisk lösning som ska lösa behovet under en övergångsperiod intill dess att den permanenta lösningen kan genomföras. Det finns ett behov som sträcker sig längre än tillfälligt, men där den nu sökta lösningen är tillfällig i avvaktan på en genomförbar permanent lösning där trafiksituationen kan godtas. Själva åtgärden i sig med en modul är till sin karaktär tillfällig, både till sin tekniska utformning och till möjligheten att återgå till markens ursprungliga användning som lektyta/grusplan för skolans elever, när det tillfälliga behovet upphör. Ovanstående resonemang stöds av Mark- och miljööverdomstolens dom den 14 juni 2016 (mål nr P 8777-15). Av Boverkets "PBL kunskapsbanken" kan man utläsa följande rörande tillfälligt behov, "Typexempel kan vara en skola som byggs om och eleverna tillfälligtvis måste inhysas någon annanstans". Vidare anges att det är viktigt att "kommunen i prövningen av tidsbegränsat lov beaktar de allmänna och/eller enskilda intressen som påverkas när lovet beviljas". De enskilda intressen som påverkas i aktuellt ärende är den störning som motparten har angivit i sin överklagan, att parkerade bilar har hindrat motpartens tillgång till väg till sin fastighet. Detta har åtgärdats på sätt som beskrivs i utvärdering av parkeringsmanual och dessa omständigheter kan inte anses utgöra sådan betydande olägenhet som avses i 2 kap. 9 § PBL.

Angående klagandens synpunkter på parkeringsåtgärder hänvisas till bygglovhandling där planerade åtgärder för parkering och trafik framgår. Angående klagandens synpunkter att det saknas rivningsplan hänvisas till Rivningsanmälan med tillhörande rivningsplan daterad 2016-05-04.

T.A. har i bemötande anfört i huvudsak följande. Enligt PBL så framgår det klart att bygglov inte får beviljas om detta medför olägenheter för grannar, vilket det gör i den form som är beskriven i hans överklagande av länsstyrelsens beslut.

Enligt 2 kap. 6 § PBL ska vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl.a. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö.

Kommunen uppfyller inte detta krav, varken före eller efter sökt bygglov.

Trafiksituationen är mycket allvarlig då den begränsar framkomligheten till hans näringsfastighet, vilket han har beskrivit i sin överklagan. Kommunen försöker påvisa att de har tagit fram en ny handlingsplan med parkeringsregler. Att på detta vis hävda sin rätt till bygglov fungerar inte då denna plan är gammal och inte tillför något nytt.

Nedan citeras och kommenteras kommunens rutiner vid parkering Bokenäs skola.

"Anvisad parkeringsplats med parkeringsplatser finns."

Det stämmer men problemet är att parkeringen inte räcker till för skolans verksamhet.

"Skylt med parkeringsförbud utanför skolans parkering finns vid infart till skolan."

Det stämmer också, men när parkeringen är full så återstår bara vägen att parkera på. En skylt är inget som stoppar parkering samt att bussar parkerar i anslutning till vägen i väntan på att hämta barn.

"I de fall då skolan eller förskolan bjuder in vårdnadshavare till verksamheten tex. föräldramöten etc. uppmanar vi gästade vårdnadshavare att endast parkera på skolans parkering."

Trots en för liten parkering så återkommer kommunen i sina uppmaningar till besökarna att endast parkera på parkeringen. När parkeringen är full återstår endast vägen till fastigheten.

På kartan över skolparkeringen som kommunen har bifogat kan man se att de har räknat med 8 nya platser. Detta stämmer inte. På den ursprungliga parkeringen uppfördes ett garage som täckte 6 platser. Nu är garaget borttaget och man är tillbaka på ursprungliga antalet platser. De 2 nya platserna som är tänkta ser inte ut att fungera i praktiken då det blir för trångt. Med andra ord blir det inga nya platser.

Kommunen har uppfört en byggnad, där verksamheten är i full gång, trots att det antalet parkeringsplatser som anges i bygglovets inte finns.

Ovanstående visar hur kommunen struntar i parkeringen och trafiksituationen. Han yrkar att mark- och miljödomstolen upphäver bygglovets på grund av betydande olägenheter. Kommunens agerande medför att han inte kan nå sin fastighet vid alla tillfällen och det vållar ekonomisk skada då transporter inte kommer fram till företagen.

DOMSKÄL

Enligt 9 kap. 33 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, får tidsbegränsat bygglov ges för en åtgärd som uppfyller någon eller några men inte alla förutsättningar för bygglov enligt 30-32 a §§ om sökanden begär det och åtgärden avses att pågå under en begränsad tid.

Av utredningen i målet framgår att det finns ett behov av ytterligare ett klassrum och att en ny förskola kommer att byggas samt att diskussioner med markägare har påbörjats. Det får således anses vara fråga om att tillgodose ett tillfälligt behov.

Därutöver krävs enligt ovan nämnda bestämmelse att inte alla förutsättningar för att bevilja ett permanent lov är uppfyllda.

Som hinder för att bevilja permanent lov har åberopats att kraven i 2 kap. 6 § PBL inte är uppfyllda med hänsyn till trafik- och parkeringssituationen i området. I bygglovsbeslutets sammanfattning anges dock att en handlingsplan och teknisk lösning tagits fram för att förhindra att tillfartsvägen till bl.a. klagandens fastighet blockeras vid föräldramöten m.m. I bygglovsbeslutet anges vidare att föreslagna parkeringsåtgärder ska följas. Av underlaget till bygglovsbeslutet framgår att trafikmiljön avses förbättras genom att ytterligare åtta parkeringsplatser anordnas och genom att rutiner tagits fram för parkering vid skolans sammankomster m.m.

Vad gäller vilka övriga krav som bör kunna ställas för att tidsbegränsat bygglov ska kunna lämnas anförde regeringen bl.a. följande i prop. 2006/07:122, s 54.

”För att ett tidsbegränsat bygglov skall kunna ges bör krävas att ett antal av kraven i 8 kap. 11 eller 12 § (nuvarande 9 kap. 30-32 §§) är uppfyllda. Vilka krav eller i vilken grad kraven skall vara uppfyllda får bedömas av byggnadsnämnden i det enskilda fallet, och de eventuella olägenheterna av åtgärden får vägas mot nyttan av åtgärden. Normalt bör det krävas goda skäl för att ge bygglov för en åtgärd som bedöms innebära större olägenheter än som accepteras i fråga om bygglov som inte är tidsbegränsade. Samtidigt behöver det finnas ett visst handlingsutrymme för byggnadsnämnden att göra en avvägning. Ett grundläggande krav som dock normalt bör vara uppfyllt är kravet att en byggnad inte skall placeras så att den eller dess avsedda användning inverkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenhet för omgivningen enligt 3 kap. 2 § plan- och bygglagen (nuvarande 2 kap. 9 §). Regeringen delar inte kommitténs bedömning att åtgärdens varaktighet bör styra vilka krav som skall ställas. Syftet med den planerade åtgärden, snarare än dess planerade varaktighet, bör vara avgörande för vilka krav som är rimliga. Exempelvis måste en provisorisk byggnads avsedda användning vara avgörande för vilka krav som är rimliga att ställa.”

I 2 kap. 6 § första stycket 6 PBL anges bl.a. att byggnadsverk ska utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö.

Av 2 kap. 9 § PBL framgår bl.a. att byggnadsverk ska placeras och utformas så att den avsedda användningen eller byggnadsverket inte medför betydande olägenheter för omgivningen.

Mark- och miljödomstolen noterar att i bygglovet aktuell skolmodul är belägen på ett förhållandevis stort avstånd från klagandens tillfartsväg och att det inte är byggnaden i sig utan trafik- och parkeringssituationen vid skolan i allmänhet som ifrågasätts. Domstolen bedömer dock att ytterligare ett klassrum i angiven skolmodul under en begränsad tid, i kombination med de i bygglovet redovisade åtgärderna, inte innebär en sådan betydande olägenhet för T.A. i PBL:s mening att bygglovet av denna anledning ska upphävas. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 22 mars 2017

Gunnar Bergelin

Hans Ringstedt

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Gunnar Bergelin, ordförande, och tekniska rådet Hans Ringstedt. Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Högmark.